

องค์ประกอบของปัจจัยที่ส่งผลต่อความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่น Elements of Important Factors Affecting Emotional Quotient (EQ) among Adolescents

วรารอง ศรีศิริรุ่ง¹ และดาริกา กูลแก้ว²

Waronglong Srisirirung¹ and Darika Koolkeaw²

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง องค์ประกอบของปัจจัยที่ส่งผลต่อความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความฉลาดทางอารมณ์และองค์ประกอบของปัจจัยที่ส่งผลต่อความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นโดยใช้วิธีการเชิงปริมาณ โดยการเก็บแบบสอบถามกับวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 ตัวอย่าง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่ 0.8 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย และการวิเคราะห์องค์ประกอบของปัจจัย โดยใช้การสกัดปัจจัยด้วยวิธี Principal Component Analysis ใช้วิธีการหมุนแกนแบบ Varimax ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ระดับความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นอยู่ในระดับมาก โดยมีความฉลาดทางอารมณ์ด้านความภาคภูมิใจในตนเองมากที่สุด องค์ประกอบของปัจจัยที่มีความสำคัญกับความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นทั้งหมด 8 ปัจจัย ประกอบด้วย ปัจจัยที่ 1: ด้านความตั้งใจ ปัจจัยที่ 2: ด้านการปรับตัว ปัจจัยที่ 3 : ด้านการควบคุมอารมณ์ ปัจจัยที่ 4: ด้านเหตุผล ปัจจัยที่ 5: ด้านความเป็นตัวของตัวเอง ปัจจัยที่ 6 : ด้านการบริหารความขัดแย้ง ปัจจัยที่ 7: ด้านการมองในแง่ดี ปัจจัยที่ 8: ด้านจัดการข้อโต้แย้ง

คำสำคัญ : ความฉลาดทางอารมณ์ วัยรุ่น องค์ประกอบปัจจัย

ABSTRACT

The purpose of the present study was to examine the level of emotional intelligence and to investigate the important elements of emotional intelligence among adolescent. Quantitative method was used for the data collection using 400 questionnaires with coefficient of reliability of 0.8 were distributed among adolescents in Bangkok area. Statistics such as percentage, mean and factor analysis were used to extract the principle component analysis via Varimax rotation method. The research findings indicated that overall Emotional Intelligence of adolescents were high, which the highest aspect of Emotional Intelligence is self-esteem aspect. Moreover, the elements of important factors affecting emotional intelligence among adolescents were eight factors as followed: 1) intention 2) adaptation 3) emotional-control 4) rationality 5) self-awareness 6) conflict management 7) optimism and 8) dispute resolution.

Keywords : Emotional Intelligence, Adolescent, Elements of Important Factors

¹อาจารย์, คณะบริหารธุรกิจ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

²รองผู้อำนวยการ,สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากสภาพสังคมไทยในยุคปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นทางด้านปัญหาด้านอาชีพ รายได้ การศึกษา สภาพแวดล้อม เทคโนโลยี รวมถึงวัฒนธรรมของสังคมไทยที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ผู้คนต้องเผชิญปัญหาต่างๆ ที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิต และทำให้เกิดปัญหาทางสุขภาพจิตตามมา ดังนั้นการที่จะทำให้ผู้คนสามารถดำเนินชีวิตและสามารถเผชิญหน้ากับสถานการณ์ต่างๆ ได้โดยไม่เกิดความตึงเครียดทางอารมณ์เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความสำเร็จในชีวิตได้

วัยรุ่นเป็นวัยที่สิ้นสุดความเป็นเด็ก และเป็นช่วงรอยต่อไปถึงวัยผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต ถ้าหากผู้ปกครอง คุณครู หรือบุคคลอื่นๆ ไม่เข้าใจในพฤติกรรมของเด็กวัยรุ่น และไม่สามารถให้คำปรึกษาที่ดีที่ถูกต้องได้ จะทำให้วัยรุ่นมีการตัดสินใจที่ผิดพลาดได้ จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่บุคคลต่างๆ ควรจะต้องมีพื้นฐานเกี่ยวกับจิตวิทยาวัยรุ่นเพื่อให้เข้าใจถึงพฤติกรรมทั้งทางด้านร่างกายและอารมณ์

ความฉลาดทางอารมณ์กลายเป็นประเด็นที่ผู้คนในสังคมให้ความสนใจเพิ่มขึ้น จากงานวิจัยของแมคเคลแลนด์ (McClelland, 1973) พบว่า หลังจากให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษาไปแล้วนักศึกษาที่ได้คะแนนสูงสุดกลับไม่ประสบความสำเร็จในชีวิต เช่น นักศึกษาที่มีระดับสติปัญญาสูงจะไม่สามารถควบคุมอารมณ์โกรธได้เพียงพอจึงก่อให้เกิดคดีฆาตกรรมแต่นักศึกษาที่เรียนได้คะแนนปานกลางสามารถประสบความสำเร็จในชีวิตมากที่สุด ประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์ คือผู้ที่ขาดความฉลาดทางอารมณ์จะทำให้เกิดความตึงเครียด นำไปสู่ความวิตกกังวล ความไม่แข็งแรงทางร่างกาย และไม่สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข แต่ผู้ที่มีความฉลาดทางอารมณ์สูง จะเข้าใจตัวเอง เข้าใจความเหมาะสมในการใช้ชีวิต สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้อย่างเป็นสุข

ระบบการศึกษาในปัจจุบันต้องมีส่วนในการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาได้โดย

การสร้างบรรยากาศในการเรียน การจัดกิจกรรมและการเรียนรู้อารมณ์ จากการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนในประเทศสหรัฐอเมริกาของลูเชอร์ (Lueher, 1997) พบว่า นักเรียนต้องการการสอนที่สามารถพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของพวกเขาได้ ทั้งนี้เชื่อว่าความสำเร็จในการดำเนินชีวิตและการทำงานต้องประกอบด้วย ความฉลาดทางสติปัญญา ความเชี่ยวชาญ และความฉลาดทางอารมณ์ (Goleman, 1998) ดังนั้นความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นที่จะส่งผลให้นักศึกษาประสบความสำเร็จและมีความสุขในการดำเนินชีวิตเนื่องจากคนที่สภาวะทางอารมณ์ที่มั่นคงจะสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้ด้วย ความเข้าใจ และจะส่งผลให้เป็นที่ยอมรับของสังคม รวมถึงสามารถรักษาสัมพันธภาพที่ดีต่อคนอื่นได้

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาองค์ประกอบของปัจจัยที่มีความสำคัญกับความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่น เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นได้อย่างเหมาะสม ที่ส่งผลให้ประสบความสำเร็จในการเรียน การทำงาน การดำเนินชีวิต และทำให้สังคมไทยมีความน่าอยู่เพิ่มขึ้น รวมถึงลดปัญหาทางสังคมและเพื่อการพัฒนาประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่น
2. องค์ประกอบของปัจจัยที่มีความสำคัญกับความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่น

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความฉลาดทางอารมณ์ คือ ความสามารถของบุคคลที่ตระหนักถึงความรู้สึกของตนเองและความรู้สึกของผู้อื่น ซึ่งรวมไปถึงความสามารถในการบริหารจัดการอารมณ์ของตนเองได้ เพื่อเป็นแรงจูงใจในการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่นได้อย่างประสบความสำเร็จ

โดยมีแนวคิดที่ว่าเชาว์อารมณีนั้นแตกต่างจากเชาว์ปัญญาแต่ทั้งสองอย่างต่างส่งเสริมเกื้อกูลกัน คนที่มีเชาว์ปัญญาสูงแต่ขาดเชาว์อารมณีนั้ มักจะทำงานให้กับคนที่มีเชาว์อารมณีสองกว่า (Goleman, 1998, p.317) และได้จำแนกความฉลาดทางอารมณ์ออกเป็น 2 ลักษณะ คือ 1. ความฉลาดต่อบุคคลอื่น (Interpersonal intelligence) หมายถึง การรับรู้และตอบสนองต่ออารมณ์และความต้องการของผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม 2.ความฉลาดต่อตนเอง (Intrapersonal intelligence) หมายถึง การรับรู้อารมณ์ตนเอง และสามารถแยกแยะเพื่อจัดการกับอารมณ์ของตนเองซึ่งนำไปสู่พฤติกรรมที่เหมาะสม (Gardner, 1993, p.10) โดยองค์ประกอบของความฉลาดทางอารมณ์ไว้ 3 ประการ ดังนี้ 1. ดี หมายถึง ความฉลาดในการควบคุมตนเอง รักษาสัมพันธภาพกับผู้อื่น และมีแรงจูงใจในตนเอง มุ่งมั่นทำให้สำเร็จ ตัดสินใจแก้ปัญหาและแสดงออกได้อย่างประสิทธิภาพ 3. สุข หมายถึง ความฉลาดในการดำเนินชีวิตอย่างเป็นสุข ประกอบด้วย ความภูมิใจในตัวเอง ความพึงพอใจในชีวิต และความสงบทางใจ กรมสุขภาพจิต (2545) ความฉลาดทางอารมณ์นั้นสามารถพัฒนาได้ตั้งแต่ในวัยเด็ก ดังนั้นสถานศึกษาต้องมีบทบาทในการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ โดยกำหนดเป็นแนวทางในสถานศึกษา ดังนี้ 1. สร้างประชาธิปไตยในการเรียน 2. เรียนรู้เรื่องอารมณ์ 3. เริ่มต้นที่ครูทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี หากเด็กมีอารมณ์ดีจะทำให้ร่างกายมีความแข็งแรงตามไปด้วย แต่ถ้าเด็กมีความเครียด ความวิตกกังวล ซึมเศร้าจะทำให้ภูมิคุ้มกันในร่างกายลดลง ส่งผลให้ร่างกายไม่แข็งแรง นอกจากนี้เด็กที่อารมณ์ดีจะมีเสน่ห์ ใครๆก็อยากอยู่ใกล้ ในทางตรงกันข้ามถ้าเด็กมีความเครียด หงุดหงิดเจ้าอารมณ์จะไม่มีใครอยากอยู่ใกล้ขีดความฉลาดทางอารมณ์ยังช่วยให้คนมองโลกในแง่ดีมีความสุข ความพึงพอใจ และยอมรับกับสภาพที่เป็นอยู่ได้ในทุกสถานการณ์ โดยทางกรมสุขภาพจิตได้กำหนดแนวทางการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ต่อตนเอง ดังนี้ 1. รู้ตัวรู้ตน 2. รู้ทันรู้คน 3. รู้สร้างกำลังใจ

กรมสุขภาพจิต (2545, p.24-46)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มนัสนันท์ หัตถศักดิ์, 2546, บทคัดย่อพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ปัจจัยที่ส่งผลทางบวกต่อความฉลาดทางอารมณ์ ได้แก่ เกรดเฉลี่ย สภาพแวดล้อม การมีส่วนร่วมในกิจกรรม และปัจจัยที่ไม่ส่งผลกับความฉลาดทางอารมณ์ ได้แก่ เพศ สาขาวิชา ลำดับการเกิด อาชีพและการศึกษาของบิดา-มารดา รายได้รวมของครอบครัว และรูปแบบการแสดงความรักของมารดา

ประภาศ ปานเจียง, 2558, บทคัดย่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความฉลาดทางอารมณ์และรูปแบบการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาสถาบัน อุดมศึกษาในจังหวัดสงขลา โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 380 คนจากสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสงขลา จำนวน 5 สถาบัน โดยผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลให้ระดับความฉลาดทางอารมณ์นักศึกษาต่างกัน คือ เพศ ชั้นปีการศึกษา สถาบัน ผลการเรียน และการเลี้ยงดู สำหรับปัจจัยที่ไม่ส่งผลให้ระดับความฉลาดทางอารมณ์นักศึกษาต่างกัน ได้แก่ อาชีพผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครอง ค่าใช้จ่ายต่อเดือน สภาพการพักอาศัย และการมีส่วนร่วมในกิจกรรม

นงนุช พัฒนพงศ์, 2558, บทคัดย่อ ได้พัฒนาแบบทดสอบวัดความฉลาดทางอารมณ์ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในพื้นที่ภาคใต้ ตามแนวคิดโกลแมนโดยแบบทดสอบประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการตระหนักรู้ตนเอง ด้านการควบคุมตนเอง ด้านการสร้างแรงจูงใจ ด้านการเอาใจเขามาใส่ใจเรา และด้านทักษะทางสังคม จากนั้นนำมาเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 515 คน ผลการวิจัยแบบทดสอบนี้มีอำนาจจำแนกโดยมีค่าตั้งแต่ 2.66 - 14.08 มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.53-0.77 ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.82

สุรีย์พร รุ่งกำจัต, 2556, บทคัดย่อ ได้ศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานด้านบุคคลของสถานศึกษา อำเภอองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก พบว่า ระดับความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาจากปัจจัย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการตระหนักรู้อารมณ์ตนเอง ด้านการจัดการอารมณ์ของตนเอง ด้านการใส่ใจตนเอง ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น และด้านทักษะทางสังคม ระดับการดำเนินงานด้านบุคคลจากปัจจัย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนอัตราค่าจ้างและการกำหนดตำแหน่ง ด้านการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ และด้านวินัยและการรักษาวินัย อยู่ในระดับมาก และความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานด้านบุคคลมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

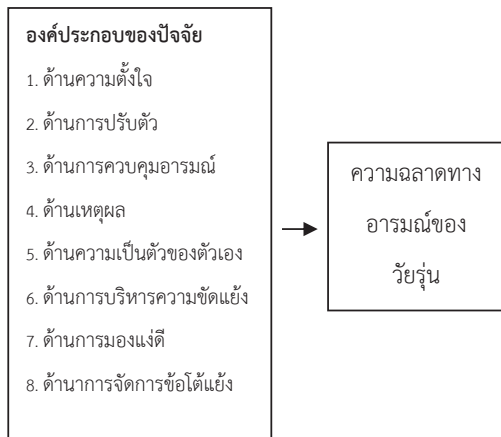
ณภัทร ทองมั่ง, อภิชาติ ใจอารีย์ และ ประสงค์ ดันพิชัย, 2560, บทคัดย่อ ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อภาวะผู้นำของนิสิตระดับปริญญาตรีหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาเกษตรและสิ่งแวดล้อม ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า นิสิตมีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก โดยตัวแปรที่ส่งผลถึงภาวะผู้นำ ได้แก่ ความฉลาดทางอารมณ์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนิสิต

อภิญญา ยุทธชาวิทย์ และ วีระชาติ ยุทธชาวิทย์, 2558, บทคัดย่อ ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่น ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อเรื่องเพศดี มีการรับรู้ทางสังคม การรับรู้ข้อมูลข่าวสารและมีสภาพแวดล้อมทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง มีการขัดเกลาทางสังคมอยู่ในระดับเป็นจริงอย่างมาก มีความฉลาด

ทางอารมณ์ของวัยรุ่นโดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการตระหนักรู้ตนเอง ด้านการบริหารจัดการกับอารมณ์ตนเอง ด้านการใส่ใจตนเอง ด้านการหยั่งรู้อารมณ์ของผู้อื่น ด้านการรักษาความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน อยู่ในระดับมาก และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นโดยใช้สถิติ Spearman Correlation พบว่า ลำดับที่ของการเกิด มีความสัมพันธ์ในทิศทางลบในระดับต่ำกว่าความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นในภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และการใช้ชีวิตในวัยรุ่นด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกในระดับต่ำกว่าความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นในภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นด้านการตระหนักรู้ตนเอง และด้านการหยั่งรู้อารมณ์ของผู้อื่นในระดับต่ำคือ ลำดับที่ของการเกิดลำดับที่ของการเกิด สำหรับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกในระดับต่ำกว่าความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นในด้านการบริหารจัดการกับอารมณ์ตนเอง คือ อายุและการใช้ชีวิตในวัยรุ่นด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

อารี มั่งคั่ง, 2556, บทคัดย่อ ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลของกิจกรรมกลุ่มต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชลกันยานุกูล จังหวัดชลบุรี : การศึกษาเบื้องต้น พบว่า นักเรียนโรงเรียนนี้มีผลความฉลาดทางอารมณ์ต่ำกว่า 138 คะแนน ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ โดยการใช้การทดลองโดยวิธีการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง ซึ่งหลังจากการจัดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ นักเรียนกลุ่มนี้มีความฉลาดทางอารมณ์สูงขึ้น

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทำให้สามารถวิเคราะห์ปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลต่อความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่น ดังแสดงตามภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

จากจำนวนประชากรวัยรุ่นช่วงอายุ 13-21 ปี ในเขตกรุงเทพมหานคร มีจำนวน 708,351 คน จึงจำเป็นต้องกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม โดยการใช้สูตรการหาขนาดตัวอย่างจากสัดส่วนประชากรที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยประมาณค่าสัดส่วนหรือร้อยละ ทำให้ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจำนวน 384 ตัวอย่าง และเพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อนและสร้างความน่าเชื่อถือให้กับงานวิจัย ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้เท่ากับ 400 ตัวอย่าง จากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามแจกให้กับวัยรุ่นในพื้นที่กรุงเทพมหานคร 7 เขต ได้แก่ กลุ่มรัตนโกสินทร์ กลุ่มเจ้าพระยา กลุ่มบูรพา กลุ่มศรีนครินทร์ กลุ่มกรุงธนใต้ กลุ่มกรุงธนเหนือ

เครื่องมือในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็น (Questionnaire) เป็นเครื่องมือโดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ (1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (2) แบบวัดระดับความฉลาดทางอารมณ์ โดยลักษณะของคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งให้เลือกตอบเพียงคำตอบเดียว

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) พบความเชื่อมั่นของปัจจัยที่ส่งผลต่อความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นอยู่ที่ 0.8

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของวัยรุ่น โดยใช้วิธีการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์องค์ประกอบของปัจจัย (Factor Analysis) สกัดปัจจัยด้วยวิธี Principal Component Analysis ใช้วิธีการหมุนแกนแบบ Varimax เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรและจัดกลุ่ม

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 20 ปี กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 3 สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ ผลการเรียนเฉลี่ย 3.00 อาชีพผู้ปกครองคือรับจ้างทั่วไป สถานภาพการอบรมเลี้ยงดูเป็นแบบประจักษ์ไปไทย รายได้รวมต่อเดือนของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง (รายได้รวมกัน) คือ 15,000 บาท และ 20,000 บาท พักอาศัยกับครอบครัว บิดามารดาวัยรุ่นไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรม เรียนอย่างเดียว ค่าใช้จ่ายต่อเดือน (ของวัยรุ่น) 5,000 บาท มากที่สุด

2. ระดับความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นกลุ่มตัวอย่างให้ความคิดเห็นในภาพรวมระดับมาก โดยมีความฉลาดทางอารมณ์ด้านความภาคภูมิใจในตนเองมากที่สุด รองลงมาเป็นความฉลาดทางอารมณ์ด้านความพึงพอใจในชีวิต ความฉลาดทางอารมณ์ด้านการสร้างแรงจูงใจให้ตนเอง ความฉลาดทางอารมณ์ด้านความพึงพอใจในชีวิต ความฉลาดทางอารมณ์ด้านความอดทนอดกลั้นและความฉลาดทางอารมณ์ด้านความ

สามารถในการจัดความขัดแย้ง ตามลำดับ

3. การวิเคราะห์องค์ประกอบปัจจัยที่ส่งผลต่อความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นสถาบันอุดมศึกษา ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบปัจจัยที่ส่งผลต่อความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นสถาบันอุดมศึกษา แบ่งได้ตามขั้นตอนในการวิเคราะห์ปัจจัยได้ดังนี้

การตรวจสอบข้อกำหนดเบื้องต้นของการวิเคราะห์ปัจจัย ข้อกำหนดเบื้องต้นของการวิเคราะห์ปัจจัย คือ ตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ต้องมีความสัมพันธ์กันเพียงพอ ซึ่งสามารถตรวจสอบได้จากค่า KMO และการทดสอบ Bartlett's Test ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่า KMO และการทดสอบ Bartlett's Test

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy	.818
Bartlett's Test of Sphericity	
Approx. Chi-Square	10208.956
df	1128
Sig.	.000

จากตารางที่ 1 ค่า KMO เท่ากับ .818 สรุปได้ว่า ตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์มีความสัมพันธ์กันเพียงพอที่จะวิเคราะห์ปัจจัยได้ (วิยะดา ต้นวัฒนากุล 2548, หน้า 220 , อ้างถึงใน ยุทธ ไทยวรรณ 2551 : 81) ซึ่งสอดคล้องกับการทดสอบ Bartlett's Test การสกัดปัจจัย

การวิเคราะห์ปัจจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการประกอบหลัก (Principle Component) เป็นวิธีในการสกัดปัจจัย และใช้ค่าไอเกน (eigenvalue) ที่มากกว่า 1 เป็นเกณฑ์ในการสกัดปัจจัย ซึ่งได้ผลดังนี้

ตารางที่ 2 ผลลัพธ์การสกัดองค์ประกอบปัจจัยที่ส่งผลต่อความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่น

Component	Initial Eigenvalues			Rotation Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	10.571	22.023	22.023	4.901	10.211	10.211
2	5.575	11.614	33.636	4.105	8.551	18.763
3	2.360	4.916	38.552	3.895	8.115	26.877
4	2.017	4.202	42.755	3.497	7.286	34.163
5	1.703	3.547	46.302	3.433	7.152	41.315
6	1.695	3.531	49.834	2.809	5.852	47.167
7	1.592	3.316	53.150	2.476	5.158	52.325
8	1.561	3.252	56.402	1.957	4.077	56.402
9	1.293	2.695	59.097			
10	1.222	2.546	61.643			
48	.112	.234	100.000			

จากตารางที่ 2 เป็นตารางที่แสดงค่าสถิติของแต่ละปัจจัย ทั้งก่อนและหลังการสกัดปัจจัย โดยใช้วิธีการประกอบหลักในการสกัดปัจจัย และใช้เกณฑ์การสกัดปัจจัยจากค่าไอเกนที่มากกว่า 1 ซึ่งสรุปได้ว่า องค์ประกอบปัจจัยที่ส่งผลต่อความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่น มีทั้งหมด 8 ปัจจัย โดยปัจจัยที่ 1 - 8 สามารถอธิบายความผันแปรของตัวแปรเดิมได้ทั้งหมด 10.211% 8.511% 8.155% 7.286% 7.152% 5.852% 5.158% และ 4.077% ตามลำดับ และปัจจัยทั้ง 8 ปัจจัยนี้สามารถอธิบายความผันแปรของตัวแปรเดิมได้ทั้งหมด 56.402%

การหมุนแกนและแปลผล

ในการวิเคราะห์ปัจจัยนี้ จะใช้วิธี Varimax ซึ่งเป็นวิธีการหมุนแกนแบบมุมฉาก เพื่อให้ค่าน้ำหนักปัจจัย (Factor loading) ของตัวแปร มีค่ามากขึ้นหรือลดลง จนกระทั่งทำให้ทราบว่าตัวแปรนั้นควรอยู่ในปัจจัยใด (วิยะดา ต้นวัฒนากุล 2548, หน้า 215, อ้างถึงใน ยุทธ ไทยวรรณ 2551: 87) ซึ่งได้ผลดังนี้

ตารางที่ 3 ผลลัพธ์การหมุนแกนแบบ Varimax ในการหมุนแกนได้ดังนี้

คำถาม	Component							
	1	2	3	4	5	6	7	8
เมื่อรู้สึกโกรธหรือโมโหบ้าง ฉันรับรู้ได้ว่าเกิดอะไรขึ้น						.543		
เมื่อรู้สึกโกรธฉันจะนั่งเฉยๆ ทานใจลึกๆสมาธิ						.798		
เมื่อถูกขัดใจฉันมักรู้สึกหงุดหงิดและควบคุมอารมณ์ไม่ได้			.743					
ฉันมักจะหลีกเลี่ยงการโต้ตอบกับคนที่ทำให้ฉันไม่พอใจ						.534		
ฉันมักมีปฏิกิริยาการโต้ตอบรุนแรงกับปัญหาเล็กๆน้อยๆ			.735					
ฉันชอบช่วยเหลือผู้อื่นในยามที่เขายากลำบาก								
ฉันไม่ยอมรับในสิ่งที่ผู้อื่นทำหากคำสั่งที่ฉันคิด			.645					
ฉันยอมรับได้ว่าผู้อื่นอาจมีเหตุผลที่จะไม่พอใจการกระทำของฉันได้		.548						
ฉันเห็นด้วยกับคำกล่าวที่ว่าเจ้าเมืองหาหัวต้องรักษาตาม		.556						
บางครั้งการยอมแพ้ก็ทำให้ชีวิตมีความสุข		.550						
หากมีการขัดแย้งฉันเลือกประนีประนอมมากกว่าการขัดแย้ง						.572		
ฉันไม่มีกำลังใจเรียนอยากมีใครสักคนเป็นกำลังใจ			.610					

คำถาม	Component							
	1	2	3	4	5	6	7	8
แม้สาขาที่ฉันเรียนที่ยากแต่ฉันก็มีใจว่าฉันเรียนจบได้	.694							
เมื่อทำอะไรไม่สำเร็จฉันจะหมดกำลังใจ			.638					
ฉันรู้สึกมีคุณค่าที่ได้ทำสิ่งต่างๆอย่างเต็มความสามารถ	.726							
เมื่อเริ่มทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งฉันมักจะทำต่อไม่สำเร็จ			.601					
ฉันมักจะไม่ยอมแพ้ต่องานที่ยาก	.548							
การพยายามเรียนหนังสือทำงานจนสำเร็จเป็นความภาคภูมิใจของฉัน	.638							
แม้การเรียนเป็นเรื่องที่เหน็ดเหนื่อยฉันก็ไม่ยอมย่อท้อ	.695							
ฉันไม่ยอมรับในสิ่งที่ฉันไม่เห็นด้วยและไม่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง					.633			
แม้ฉันมีเงินพอที่จะจ้างคนอื่นทำบางอย่าง แต่ฉันก็พอใจที่จะทำด้วยร่างกายของตนเอง	.703							
ความสำเร็จบางอย่างมาอย่างยาก ใช้เวลานานฉันจึงไม่ต้องการ เพราะฉันไม่ทันใจ				.549				
ฉันทำความรู้จักกับผู้อื่นได้ง่าย							.508	
ฉันมีเพื่อนสนิทที่คบหาตามานหลายคน			.523					
ฉันไม่ส่ายอ้อมความต้องการของผู้อื่นให้ผู้อื่นรู้								
ฉันทำในสิ่งที่ต้องการโดยไม่ทำให้อื่นเดือดร้อน	.521							
ฉันมักจะไม่ได้แบ่งกับผู้อื่น แม้จะมีเหตุผล							.642	
เมื่อไม่เห็นด้วยกับผู้อื่น ฉันสามารถอธิบายเหตุผลให้เขายอมรับได้			.676					
ฉันพอใจในความสามารถของตนเอง			.560					
ฉันทำหน้าที่ได้ดี ไม่ว่าจะทำอยู่ในบทบาทใด		.741						
ผลงานของฉันไม่แพ้เรื่องหรือชื่อเสียงใดเลย		.723						
ฉันมักไม่ยอมทำในสิ่งที่ฉันคิดเห็นว่าถูกต้องเป็นธรรม				.646				
ถ้ามีความขัดแย้งกับฉันเลือกแบ่งทิพพวกับให้ชัดเจน			.728					
เมื่อมีความคิดเห็นในเรื่องต่างๆไม่ตรงกัน ฉันคิดว่าควรหาคำอธิบายเพื่อหาข้อยุติ						.693		
ปัญหาความขัดแย้งต่างๆของคนในสังคมเป็นสิ่งที่ไม่ยาก ควรปล่อยตามเลยแล้วจะดีเอง				.572				
แม้สถานการณ์จะเลวร้าย ฉันก็มีชีวิตที่ร่าเริง			.635					
ทุกปัญหาย่อมมีทางออกเสมอ						.580		
เมื่อมีเรื่องที่ไม่ดีหรือฉันมักปรับเปลี่ยนเรื่องผ่อนคลายหรือสนุกสนานได้	.560							
ฉันสนุกสนานทุกครั้งกับกิจกรรมในวันสุดสัปดาห์และวันหยุดพักผ่อน	.710							
ฉันรู้สึกอิจฉาที่ผู้อื่นได้รับสิ่งที่ดีมากกว่าฉัน				.521				
ฉันพอใจกับสิ่งที่ฉันมี และสภาพที่ตัวเองเป็นอยู่	.611							

จากตารางที่ 3 สามารถสรุปรายละเอียด

ปัจจัยที่ 1 : ความฉลาดทางอารมณ์ด้านความตั้งใจ ประกอบด้วยตัวแปรทั้งสิ้น 7 ตัวแปร ซึ่งอธิบายความผันแปรของตัวแปรเดิมได้ 10.211% และสามารถเรียงลำดับตามค่าน้ำหนักปัจจัยได้ดังนี้ ฉันรู้สึกมีคุณค่าที่ได้ทำสิ่งต่างๆอย่างเต็มความสามารถ แม้ฉันมีเงินพอที่จะจ้างคนอื่นทำบางอย่างแต่ฉันก็พอใจที่จะทำด้วยร่างกายของตนเอง แม้การเรียนเป็นเรื่องที่เหน็ดเหนื่อยฉันก็ไม่เคยย่อท้อ แม้สาขาที่ฉันเรียนที่ยากแต่ฉันก็มั่นใจว่าฉันเรียนจบได้ การพยายามเรียนหนังสือทำงานจนสำเร็จเป็นความภาคภูมิใจของฉัน ฉันมักจะไม่ยอมแพ้ต่องานที่ยาก และ ฉันทำในสิ่งที่ต้องการโดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน

ปัจจัยที่ 2 : ความฉลาดทางอารมณ์ด้านการปรับตัว ประกอบด้วยตัวแปรทั้งสิ้น 6 ตัวแปร ซึ่งอธิบายความผันแปรของตัวแปรเดิมได้ 8.511% และสามารถเรียงลำดับตามค่าน้ำหนักปัจจัยได้ดังนี้ ฉันสนุกสนานทุกครั้งกับกิจกรรมในวันสุดสัปดาห์และวันหยุดพักผ่อน ฉันพอใจกับสิ่งที่ฉันมีและสภาพที่ตัวเองเป็นอยู่ เมื่อมีเรื่องให้เครียดฉันมักปรับเปลี่ยนเป็นเรื่องผ่อนคลายหรือสนุกสนานได้ ฉันเห็นด้วยกับคำกล่าวที่ว่าเจ้าเมืองตาหลัวต้องหลัวตาตาม บางครั้งการยอมแพ้ก็นำให้ชีวิตมีความสุข และ ฉันยอมรับได้ว่าผู้อื่นอาจมีเหตุผลที่จะไม่พอใจการกระทำของฉันได้

ปัจจัยที่ 3 : ความฉลาดทางอารมณ์ด้านการควบคุมอารมณ์ ประกอบด้วยตัวแปรทั้งสิ้น 6 ตัวแปร ซึ่งอธิบายความผันแปรของตัวแปรเดิมได้ 8.155% และสามารถเรียงลำดับตามค่าน้ำหนักปัจจัยได้ดังนี้ เมื่อถูกขัดใจฉันมักรู้สึกหงุดหงิดและควบคุมอารมณ์ไม่ได้ ฉันมักมีปฏิกิริยาการโต้ตอบรุนแรงกับปัญหาเล็กๆ น้อยๆ ฉันไม่ยอมรับในสิ่งที่ผู้อื่นทำหากต่างสิ่งที่ฉันคิด เมื่อทำอะไรไม่สำเร็จฉันจะหมดกำลังใจ ฉันไม่มีความมั่นใจเรียนอยากมีใครสักคนเป็นกำลังใจ และ เมื่อเริ่มทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งฉันมักจะทำต่อไม่สำเร็จ

ปัจจัยที่ 4 : ความฉลาดทางอารมณ์ด้านเหตุผล ประกอบด้วยตัวแปรทั้งสิ้น 5 ตัวแปร ซึ่งอธิบาย

ความผันแปรของตัวแปรเดิมได้ 7.286% และสามารถเรียงลำดับตามค่าน้ำหนักปัจจัยได้ดังนี้ ฉันทำหน้าที่ได้ดี ไม่ว่าจะอยู่ในบทบาทใด ผลงานของฉันไม่ว่าเรื่องเรียนหรือเรื่องใดก็ออกมา มีคุณภาพ เมื่อไม่เห็นด้วยกับผู้อื่น ฉันสามารถอธิบายเหตุผลให้เขายอมรับได้ ฉันพอใจในความสามารถของตนเอง และฉันมีเพื่อนสนิทที่คบหามานานหลายคน

ปัจจัยที่ 5 : ความฉลาดทางอารมณ์ด้าน

ความเป็นตัวของตัวเอง ประกอบด้วยตัวแปรทั้งสิ้น 6 ตัวแปร ซึ่งอธิบายความผันแปรของตัวแปรเดิมได้ 7.152% และสามารถเรียงลำดับตามค่าน้ำหนักปัจจัยได้ดังนี้ ถ้ามีความขัดแย้งกันฉันเลือกแบ่งพักพวกกันให้ชัดเจน ฉันมักไม่ยอมทำในสิ่งที่ฉันคิดเห็นว่าถูกต้องเป็นธรรม ฉันไม่ยอมทำสิ่งที่ฉันไม่เห็นด้วยและไม่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ปัญหาความขัดแย้งต่างๆของคนในสังคมเป็นสิ่งที่แก้ยาก ควรปล่อยเลยตามเลยแล้วจะดีเอง ความสำเร็จบางอย่างมาช้ามาก ใช้เวลานานฉันจึงไม่ต้องการรอ เพราะมันไม่ทันใจ และฉันรู้สึกอิจฉาที่ผู้อื่นได้รับสิ่งดีๆมากกว่าฉัน

ปัจจัยที่ 6 : ความฉลาดทางอารมณ์ด้านการบริหารความขัดแย้ง ประกอบด้วยตัวแปรทั้งสิ้น 4 ตัวแปร ซึ่งอธิบายความผันแปรของตัวแปรเดิมได้ 5.852% และสามารถเรียงลำดับตามค่าน้ำหนักปัจจัยได้ดังนี้ เมื่อรู้สึกโกรธฉันจะนั่งเงียบ หายใจลึกๆ ทำสมาธิ หากมีการขัดแย้งฉันเลือกประนีประนอมมากกว่าการขัดแย้ง เมื่อรู้สึกโกรธหรือไม่สบายใจฉันรับรู้ได้ว่าเกิดอะไรขึ้น และ ฉันมักจะหลีกเลี่ยงการโต้ตอบกับคนที่ทำให้ฉันไม่พอใจ

ปัจจัยที่ 7 : ความฉลาดทางอารมณ์ด้านการมองในแง่ดี ประกอบด้วยตัวแปรทั้งสิ้น 3 ตัวแปร ซึ่งอธิบายความผันแปรของตัวแปรเดิมได้ 5.158% และสามารถเรียงลำดับตามค่าน้ำหนักปัจจัยได้ดังนี้ เมื่อมีความคิดเห็นในเรื่องต่างๆไม่ตรงกัน ฉันคิดว่าควรหาข้ออภิปรายเพื่อหาข้อยุติ แม้สถานการณ์จะเลวร้าย ฉันก็มีความหวังว่าจะดีขึ้น และทุกปัญหาย่อมมีทางออกเสมอ

ปัจจัยที่ 8 : ความฉลาดทางอารมณ์ด้านการจัดการข้อโต้แย้ง ประกอบด้วยตัวแปรทั้งสิ้น 2 ตัวแปร ซึ่งอธิบายความผันแปรของตัวแปรเดิมได้ 4.077% และสามารถเรียงลำดับตามค่าน้ำหนักปัจจัยได้ดังนี้ ฉันมักจะไม่ได้แย้งกับผู้อื่น แม้จะมีเหตุผลเพียงพอ และฉันทำความรู้จักกับผู้อื่นได้ง่าย

อภิปรายผลการวิจัย

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้ได้องค์ประกอบของปัจจัยที่มีความสำคัญกับความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นทั้งหมด 8 ปัจจัย ประกอบด้วย ปัจจัยที่ 1: ความฉลาดทางอารมณ์ด้านความตั้งใจโดยเน้นในเรื่องความรู้สึกมีคุณค่าที่ได้ทำสิ่งต่างๆอย่างเต็มความสามารถ ปัจจัยที่ 2: ความฉลาดทางอารมณ์ด้านการปรับตัว เน้นในเรื่องความสนุกสนานทุกครั้งกับกิจกรรมในวันสุดสัปดาห์และวันหยุดพักผ่อน ปัจจัยที่ 3: ความฉลาดทางอารมณ์ด้านการควบคุมอารมณ์ เน้นในเรื่องความรู้สึกหงุดหงิดและควบคุมอารมณ์ไม่ได้เมื่อถูกขัดใจฉัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ (อภิญญา ยุทธชาวิทย์ และวีรชาติ ยุทธชาวิทย์, 2558: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่น พบว่า ร้อยละ 97.8 ของวัยรุ่นสามารถระงับความทุกขใจต่างๆได้โดยไม่ให้อารมณ์นั้นเป็นอุปสรรคต่อการเรียน ปัจจัยที่ 4: ความฉลาดทางอารมณ์ด้านเหตุผล เน้นในเรื่องการทำหน้าที่ได้ดี ไม่ว่าจะอยู่ในบทบาทใด ปัจจัยที่ 5: ความฉลาดทางอารมณ์ด้านความเป็นตัวของตัวเอง เน้นในเกี่ยวกับกรณีที่เกิดความขัดแย้งกันฉันเลือกแบ่งพักพวกกันให้ชัดเจน ปัจจัยที่ 6: ความฉลาดทางอารมณ์ด้านการบริหารความขัดแย้ง เน้นในเรื่องเมื่อรู้สึกโกรธฉันจะนั่งเงียบ หายใจลึกๆ ทำสมาธิ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (อภิญญา ยุทธชาวิทย์ และวีรชาติ ยุทธชาวิทย์, 2558: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่น พบว่า ร้อยละ 75.8 ของเมื่อโกรธจะนับหนึ่งถึงสิบ หรือเดินหนีไปสงบสติ

อารมณ์ ปัจจัยที่ 7: ความฉลาดทางอารมณ์ด้านการ
มองในแง่ดี เน้นในเรื่องเมื่อมีความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ
ไม่ตรงกัน ฉันคิดว่าควรหาข้ออภิปรายเพื่อหาข้อยุติ
ปัจจัยที่ 8: ความฉลาดทางอารมณ์ด้านการจัดการข้อโต้แย้ง
เน้นในเรื่องการไม่ได้แย้งกับผู้อื่น แม้จะมีเหตุผลเพียง
พอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (อภิญญา ยุทธชาวิทย์
และวีรชาติ ยุทธชาวิทย์, 2558: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา
ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ของ
วัยรุ่น พบว่า ร้อยละ 97.3 ของวัยรุ่นเมื่อมีการโต้เถียง
หรือขัดแย้งกับคนอื่นจะหลีกเลี่ยง

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อความฉลาด
ทางอารมณ์ของวัยรุ่น ทำให้ทราบถึงรายละเอียดของ
ปัจจัยที่และพฤติกรรมของวัยรุ่นที่ส่งผลให้มีความ
ฉลาดทางอารมณ์ โดยมีพฤติกรรมนั้นมีความสัมพันธ์
ทั้งทางด้านบวก เช่น เมื่อรู้สึกโกรธฉันจะนั่งเงียบ
หายใจลึกๆ ทำสมาธิ และด้านลบ เช่น เมื่อถูกขัดใจฉัน
มักรู้สึกหงุดหงิดและควบคุมอารมณ์ไม่ได้ การวิจัยเรื่อง
ความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นควรมีการวิจัยใน
ลักษณะแบบทดลองหรือกึ่งทดลองเพื่อจะได้สังเกต
เห็นถึงพฤติกรรมอย่างแท้จริง และในปัจจุบันสังคม
ออนไลน์เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตวัยรุ่น จึงควรจะ
นำมาเป็นปัจจัยหนึ่งที่น่าจะส่งผลต่อความฉลาดทาง
อารมณ์ของวัยรุ่นด้วยเช่นกัน ดังนั้น นอกจากผู้ที่มีส่วน
เกี่ยวข้องกับการดูแลเด็กวัยรุ่นทั้งในภาครัฐและเอกชน
ควรส่งเสริมความสัมพันธ์ภายในครอบครัวของวัยรุ่น
เอาใจใส่ต่อการดำเนินชีวิตของวัยรุ่น ให้ความรัก และ
เป็นที่ปรึกษาแก่วัยรุ่น เพื่อให้วัยรุ่นมีพัฒนาการทาง
อารมณ์ที่ดี ซึ่งจะส่งผลที่ดีต่อครอบครัว สังคม และ
ประเทศชาติ

เอกสารอ้างอิง

Gardner, H. (1993). *Multiple Intelligence : The
Theory in Practice*. New York :
Basic Books.

Goleman, D.(1998). *Working with Emotional
intelligence*. New York: Bantan
Books.

McClelland, D.C. (1973). *Testing for
Competence rather than for
Intelligence*. *America Psychologist*.
25 (Summer 1973): 1-14.

Lueher, H.D. (1997). *Students Need Emotion
Intelligence*. New York: Bantan Book
กรมสุขภาพจิต, (2545). *คู่มือความฉลาดทางอารมณ์*.
นนทบุรี: โรงพิมพ์ชุมชน สหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย

มนัสนันท์ หัตถศักดิ์, (2546). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ
ความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาใน
สถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร*.
(BU Academic Review Vol.2 No.1,
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์)

ประกาศ ปานเจียง. (2558). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความ
ฉลาดทางอารมณ์และรูปแบบการพัฒนา
ความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา
สถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสงขลา*.
(ภาควิชาศึกษาทั่วไป,มหาวิทยาลัย
หาดใหญ่).

นงคินุช พัฒนพงศ์. (2550). *การพัฒนาแบบทดสอบ
วัดความฉลาดทางอารมณ์ สำหรับ
นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนศึกษา
สงเคราะห์ในพื้นที่ภาคใต้, (วิทยานิพนธ์,
มหาวิทยาลัยทักษิณ).*

สุริยพร รุ่งกำจัด. (2556). *ความฉลาดทางอารมณ์ของ
ผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงาน
ด้านบุคคลของสถานศึกษา อำเภอบึง
ฉะเชิงเทรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ
ศึกษาประถมศึกษานครนายก ,
(วิทยานิพนธ์, คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม,
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี)*

ณภัทร ทองมั่ง, อภิชาติ ใจอารีย์ และประสงค์ ต้นพิชัย.

(2560). ปัจจัยที่มีผลต่อภาวะผู้นำของ
 นิสิตระดับปริญญาตรี หลักสูตร
 วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาเกษตร
 และสิ่งแวดล้อมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
 และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัย
 เกษตรศาสตร์, (วารสารมหาวิทยาลัย
 ราชภัฏยะลา 12(1),มหาวิทยาลัยราชภัฏ
 ยะลา)

อภิญา ยูทธาวิทย์ และ วีระชาติ ยูทธาวิทย์.

(2558). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความ
 ฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่น.

อารี มั่งคั่ง. (2556). ผลของกิจกรรมกลุ่มต่อความ
 ฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้น
 มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชลกันยานุกูล
 จังหวัดชลบุรี : การศึกษาเบื้องต้น,
 (วารสาร มฉก. วิชาการ ปีที่16 ฉบับที่ 32,
 มหาวิทยาลัยเฉลิมพระเกียรติ)อารี มั่งคั่ง
 ผลของกิจกรรมกลุ่มต่อความฉลาดทาง
 อารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
 โรงเรียนชลกันยานุกูล จังหวัดชลบุรี : การ
 ศึกษาเบื้องต้น

ยุทธ ไกยวรรณ, (2551) วิเคราะห์ข้อมูลสถิติ Step
 by Step SPSS4. กรุงเทพมหานคร :
 บริษัท พิมพ์ดี จำกัด